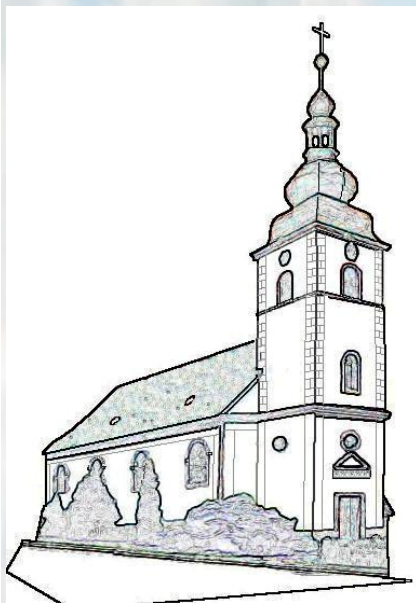

Vlčkovice v Podkrkonoší, farní kostel svatého Josefa

Stručná historie

Vlčkovice v Podkrkonoší jsou táhlá obec tvořena částmi Horní Vlčkovice a Dolní Vlčkovice. Obec se rozkládá sedm km východně od Dvora Králové nad Labem. Založili ji němečtí přistěhovalci v době vlády Přemysla Otakara II. při osidlování českého pohraničí. Až do roku 1515 nesla název Wolfsdorf. Jméno získala po Wolfovi, přední osobě, prvních zdejších usedlíků. První písemná zmínka je z roku 1410. Zaznamenává vlastnický vztah zdejšího lenního statku spadajícího pod správu hradu v blízkém Choustníkově Hradišti. Před nástupem třicetileté války získal obec do

vlastnictví rod Petzingerů. Potomek rodu Vilém stoupenec českých stavů zbudoval zde v Horních Vlčkovících tvrz. Po vypuknutí třicetileté války podporovali s bratrem Albrechtem odpor stavů. Po prohře stavovského povstání na Bílé hoře uprchli, do zahraničí. Jejich vlčkovický majetek byl prohlášen za opuštěný a odprodán Albrechtu z Valdštejna, který jej brzy odprodal Marii Magdaléně Trčkové z Lobkovic. Ta Vlčkovice opět připojila k hradištskému panství. Po ní je získal generál jízdy Johann Spork otec hraběte Františka Antonína Sporka. Tak jako celé české pohraničí trpěly i Vlčkovice v čase prusko - rakouských válek rozkrádáním a plněním majetku.

Po 2. světové válce byla většina původních německých obyvatel vysídlena a do obce přišli noví obyvatelé mezi nimi volynští Češi, kteří se vraceli s armádním sborem gen. Ludvíka Svobody. Vlčkovice jsou i nadále převážně zemědělskou obcí.

Kostel svatého Josefa stojící v Horních Vlčkovících. O jeho historii není mnoho známo. Byl postaven v letech 1849-1850. Rozhodně se

nejedná o první náboženskou stavbu, která zde stála. Již před ním zde postupně stálo několik kaplí. Poslední pocházela ze 17. století. Stávala přibližně na stejném místě a byla obklopena hřbitovem. Hřbitov byl při stavbě kostela, na základě josefínských reforem uvnitř obce zrušen a přemostěn na nové místo stranou obce. Hlavní hřbitovní kříž nese letopočet 1852. Vnější omítky kostela jsou značně zašlé minimálně předválečné. Nedávno prolétl kostelem kulový blesk od něho vznikly trhliny v jižní a severní zdi lodě. Roku 2008 se podařilo opravit střechu.

Budova

Jednotná, podélná, orientovaná, jednolodní stavba stylově je nezatříděná. Kostelní loď je vysoká přibližně jako patrový dům. Presbytář je třiboký s bočními stranami nepatrně skosenými k rovnému závěru. K jeho jižní zdi přiléhá pravouhlá zákristie. Na západní zeď zákristie je přimknutý stavební segment točitého schodiště oratoře. Loď je obdélná s předsunutou čtyřhrannou věží na západní straně navazující na osu lodě. Okenní průrazy lodí jsou jednořadé obdélné s půlkruhovým zaklenutím. Ostění je zvýrazněné archivoltoou s pilastry. Na jižní stranu věže je přimknut stavební segment točitého schodiště kůru a věže. Celková délka kostela včetně věže je 33 m. Fasáda ve velkých plochách není členěna. Omítky bývaly okrové barvy, hrubé, stříkané s lizénovým rámováním v nárožích a korunové římsy ve světlejším tónu. Horní patra věže mívala rustiková nároží 15*). Sokl je rovněž ze stříkané omítky v šedé barvě. Zdi byly zbudovány převážně z bílého pískovcového kamene lámaného v blízkém Choustníkově Hradišti.

Věž a hlavní průčelí

Ke kostelu je snadný přístup. Stojí při obecní komunikaci. Z jihu jej obtéká blízký potok. Hlavní, západní průčelí budovy je víceosé. Tvoří jej předsunutá čtyřhranná věž se zvonici s vnějšími rozměry 6x4,5m a segment schodiště kůru. Věž je kordonovými římsami rozčleněna na tři úseky. Vstupní portál je pískovcový, nevysoký, obdélný a jednoduchý. Nad portálem je trojúhlná supraporta. Nad ní a zboku věže jsou kruhová nevelká okna. Ve vyšším středním patře je okno obdélné s půlkruhovým zaklenutím. V nejvyšším patře, které ční nad hřeben lodě je zvonice. Tato výška věže umožnila zbudovat obdélné půlkruhové průrazy zvonice do všech čtyř stran, což nebývá pravidlem. Průrazy zvonice jsou opatřeny dvoukřídlými dřevěnými okenicemi. Obdobně i věžní hodiny, které jsou zde umístěny

v nejvyšším místě. Hodiny však nejsou funkční. Vrchol věže zdobí cibulová báň s lucernou, makovicí a křížkem. U paty věže je dvoustupňové schodiště. Pod věží je vstupní předsíň klenutá českou plackou. Na stropě je vymalovaný obraz světice. Odtud vstupujeme do podkruchtí samotné lodě kostela.

Střecha

Lod' s presbytářem je šikmá se zvalbením nad presbytářem. Pokryta je novými taškami Bramak a opatřena několika plochými světlíky. Obdobně je kryta valbou zastřešena zákristie. Segmentová schodiště kůru a oratoře jsou zastřešeny segmentem kužele okrytého plechem.

Okna

Lod' kostela má šest oken po třech na jedné straně. Presbytář je prosvětlen jedním severním oknem. Tato okna jsou obdélná s půlkruhovým záklenkem. Rámování oken má empírový ráz. Okenní rám v obdélné části je složen z větších čtverců. Část zaklenutí je paprskovitě a půlkruhově členěna. Svislé paprsky vycházejí z jednoho středu. Pro zjednodušení se dá říci, že je zde vytvořen obraz východu slunce. Tabulky oken jsou proti starším stylům větší. Okno zákristie a dvě okna oratoře jsou čtvercová. Okna kruhová osazena na schodištích a věži byla ve středové ploše modelována do čtvercových polí. Veškerá skla jsou čirá.

Lod' a presbytář

Běžně slouží jediný boční vstup, který je ve středu severní zdi lodě. Vnitřní rozměry lodě jsou 19m délky a 10m šíře. Presbytář s lodí mají centrální řešení. Sklenuty jsou čtyřmi poli české placky s lunetami. Klenební žebra dosedají na přízdní pilíře zakončené jednoduchou římsou. Segmentový uzávěr presbytáře je zaklenut valeně a je svázána ocelovým táhlem. Tradiční vítězný oblouk tu není. Na předních přízemních pilířích jsou zavěšeny triumfální kříž a kazatelna.

Presbytář je hluboký 8 m a široký 10 m. Vlevo je vstup do zákristie z obdélného portálu. Nad ním je půlkruhový průraz do oratoře s parapetní opěrkou. Stropy kostela jsou vymalovány ornamenty, velkým obrazem Krista Salvátora a několika andlíky. V zadní části lodě na šíři jednoho klenebního pole je varhanní a pěvecký kůr nesený dvěma masivními sloupy s pilířovou patkou. Zábradlí kůru je vyzděné. Podlaha lodi je kamenná z větších pískovcových dlaždic.

Inventář

Mobiliář kostela pochází většinou z druhé poloviny 19. století. Hlavní oltář je sloupový, portálový. Na portálech stojí sochy svatého Václava a svatého Jana Nepomuckého. Idylický obraz hlavního oltáře zobrazuje svatého Josefa s Ježíškem v náručí obklopeného andílky. V presbytáři byla zachována původní předkoncilová úprava včetně balustrádové dřevěné mřížky s mramorovou polychromií. Při obvodových zdech stojí dva boční oltáře. Lavice jsou přiraženy na zdi a lze do nich vstoupit jen ze středové uličky. Na obvodových zdech a pilířích jsou rozmístěny obrazy a sochy. V podkruchtí je oltář Pany Marie lurdské, zpovědnice a prosklená skříň s klekátkem k uctění Krista – Ecce homo.

Vlčkovice v Podkrkonoší, farní kostel svatého Josefa

